

Uppland og Mellemsverige Marts 2013

Kittan, Rönbacken, Gstr., Sverige, 18-3-2013 (foto: Frank Desting)

Turrapport fra en tur til Uppland fra søndag den 17. marts til torsdag den 21. marts 2013.

Leif Frederiksen (LFR) og undertegnede (FDE) tog i ovennævnte periode en tur til Uppland og Mellemsverige, primært for at se på fugle.

Formålet var at se og lytte efter de sjældnere ugler og spætter i Upplands og Mellemsveriges naturområder.

På udturen og hjemturen kørte vi med udsigt over Vättern og med frokoststop ved Tåkern (Glänås), og yderligere kørte vi gennem Stockholm på hjemturen.

Turen startede fra Sandbyvej i Herlev søndag den 17/3 kl. 07:45 og over

Helsingør/Helsingborg, og vi var hjemme i Herlev igen torsdag den 21/3 kl. 19:00.

Vi havde da kørt i alt 2472 km. (!).

Vi boede på Uppsala Vandrarhem Kvarntorget.

Jeg fik samme værelse som sidste år (nr. 104) og alt fungerede fint på vandrehjemmet, dog havde de ikke mere PC med internet stillet op i foyeren, og vi havde ikke selv bærbar PC med.

Vi modtog Bird Alarm's på vores iPhone's deroppe, men der kom intet væsentligt.

Der var i øvrigt en mere afslappet og rolig atmosfære på vandrehjemmet end sidste år og morgenbuffet'en (som serveres fra kl. 6) var rigtig god.

Vi spiste i øvrigt fast hver aften på Capri Pizza i Uppsala, hvor vi vekslede lidt mellem beef og schnitzel + en fanta til rimelige priser, det var fint nok og frokosten og vand mm indtog vi i det fri, indkøbt på tankstationer.

På hjemturen bestod aftensmaden af et par bamsekorn (pølser) på en 7-Eleven tankstation. Vejret var alle dage ganske fint i modsætning til fx København og Skåne, hvor der nærmest var regulær snestorm.

Heroppe var der sol/skyer, temperaturer op mod -4 – 2 grader C om dagen og ned mod -4 - -10 grader C i aftentimerne samt svag-frisk NØ-vind.

Især de to sidste dage faldt der lidt spredte snebyger og et enkelt stjerneskyd sås på himlen den første aften.

Store dele af landskaberne var is- og snedækkede, søerne helt tilfrosede, og vejene var nogle steder isdækkede og glatte, men dog farbare.

Vi havde lagt strategien lidt om til forskel fra sidste år (år 2012), hvor vi mest var ude om natten/morgenen, og hvor vi ikke hørte så meget.

Men denne gang satsede vi mest på at køre ud om dagen og om aftenen, og det skulle vise sig at blive givtigt.

Aktivitetsniveauet var pænt højt med obs. fra kl. cirka 9 morgen til og med aften.

Leif Frederiksen stod for det meste af planlægningen af turen, både på baggrund af bogen Fågellokaler i Uppland & Stockholms län (StOF & UOF) 1999, og på baggrund af de seneste fugleobservationer fra Svalan - samt meget nyttige oplysninger fra især Lars Paaby og Anders Wiig Nielsen + andre, der har bidraget med info omkring fuglene og lokaliteterne, som alle takkes!

En særlig tak rettes hermed til LFR for en godt tilrettelagt Sveriges-tur, og god og sikker kørsel, samt godt kammeratskab!

Turens pris blev for undertegnede samlet omkring 5232 Dkr., herunder vandrehjem: ca. 2104 kr., kilometerpenge ca. 1854 kr., middagsmad: ca. 380 kr., P-afgift: ca. 14 kr., færge: ca. 180 kr., frokost og snold: ca. 700 kr. = I alt 5232 kr.

Fuglene og lokaliteterne

Vi nåede samlet op på i alt 53 forskellige fuglearter (se artsliste!) på hele Sverigesturen, men der var ikke mange fugle i landskabet da vi kørte rundt i de svenske län, dog blev det til nogle fine observationer af de sjældnere arter.

Vi hørte op til flere Slagugler og Spurveugler, både ved Marsveden, Skogs-Tibble, Upl. og ved Östervåla, Upl..

Vi eftersøgte også Lapugle ved det "kendte sted" ved Västerås, og var der hele to eftermiddage, men desværre med negativt resultat.

Herudover havde vi super-obs. af en Lavskrige der kom til "matning" ved Kittan, Rönbacken, Gstr.

Vi fik lidt telefonisk hjælp fra Anders Wiig Nielsen på stedet (mange tak for det!) omkring det

præcise obs.-sted, og mødte i øvrigt en svensk skådare, der kunne fortælle os, at der fortsat var både Lavskrige og Gråspætte nede ved ”matningen”, og vi fik dem begge!, Gråspætten dog kun hørt af undertegnede på afstand.

Lokalitetsbeskrivelse:

Kittan, Rönbacken, Gstr.

Parker ved ”det lille røde hus” ved Kittan og gå ad skovvejen (”trampesti”) gennem fyrreskov ca. 1,5 km. mod vest (hold til venstre hvor stien skiller) og stands ved ”matningen”.

Her har der i flere år opholdt sig op mod 4 Lavskrige, som kommer og tager af ”matningen”. Se i øvrigt Svalan for nærmere info.

Tretået Spætte fandt vi ved Abborrtjärnen (Råsen), Gunnilbo, Vstm., i alt hele 3 stk's sammen, heraf en flot han, på begge sider af vejen og på klodshold efter en stor rydning nogle kilometer inde i området. De sad og hakkede i træerne sammen med en Lille Flagspætte han. Det var fornemt!

Der var i dagene op til vores besøg her noteret op mod 7-8 Tretåede Spætter i området, og det var grunden til vi forsøgte her i stedet for Fiby Urskog, hvor der godt nok også er Tretået Spætte, men stjerne derinde var meget sneglatte, da vi var der ved et kortere besøg.

På vej ud af Abborrtjärnen (Råsen) kom vi til nogle mindre huse ved en sø omkring L. Kedjen, Vstm. - her stoppede vi ved en ”matning” og ejeren af et af husene kom ud og fortalte os, at der på ”matningen” kom Gråspætte omkring ti gange om dagen!

Vi så også nogle foto's han havde taget af den, og besluttede os så for at vente på den kom igen.

Og bingo!

Efter et stykke tid kom den flotteste han af Gråspætte, som kunne iagttages på klodshold!

Vi havde også bla. 2 stk's Hvidvinget Korsnæb ved Marsveden, Skogs-Tibble, Upl., og yderligere fugleobservationer mm og lokaliteter fra turen gennem Sverige kan ses af Fuglelisten.

Frank Desting

Herlev

Marts 2013

Fugleliste (artsliste - samlet Sverige)

Nb. De understregede arter var nye VP-arter for undertegnede, LFR fik Lavskrige som ny VP-art!

1. Skarv
2. Sangsvane
3. Blisgå

4. Grågås
5. Canadagås
6. Gråand
7. Hvinand
8. Stor Skallesluger (LFR).
9. Havørn
10. Duehøg
11. Musvåge
12. Fjeldvåge
13. Hættemåge
14. Stormmåge
15. Sølvmåge
16. Svartbag
17. Klippedue/Tamdue
18. Ringdue
19. Spurveugle
20. Slagugle
21. Gråspætte
22. Grønsætte
23. Stor Flagsætte
24. Lille Flagsætte
25. Tretået Spætte
26. Gærdesmutte
27. Rødhals
28. Solsort
29. Fuglekonge
30. Nordlig Halemeise
31. Fyrremeise
32. Topmeise
33. Sortmeise
34. Blåmeise
35. Musvit
36. Spætmeise
37. Træløber
38. Skovskade
39. Lavskrige
40. Husskade
41. Allike
42. Råge
43. Gråkrage
44. Ravn

- 45. Gråspurv
- 46. Skovspurv
- 47. Grønirisk
- 48. Grønsisken
- 49. Lille Gråsisken
- 50. Hvidvinget Korsnæb
- 51. Lille Korsnæb
- 52. Dompap
- 53. Gulspurv

Fugleliste

Sverige:

17.3: Toftaholm (Toftaån), Sm.; Ravn 1 rst. (LFR, FDE).

Tåkern, Glänås, Ög., - kl. 12:10 – 13:10; Grågås 8 rst., Musvåge 1 rst., Ravn 4 rst., **Topmejse** 2 hørt. (LFR, FDE).

Abborrtjärnen (Råsen), Gunnilbo sn, Vstm., - kl. 15:58 – 17:30; Stor Flagspætte 1 rst., Ravn 1 hørt, Fuglekonge 1 rst. (LFR, FDE).

Slagarde (Västerås), Vstm., - kl. 18:05 – 19:06; Ravn 1 hørt. (LFR, FDE + 1).

Marsveden, Skogs-Tibble, Upl., - kl. 21:48 – 23:30; Slagugle 2-3 han hørt tudende (hørt rigtig godt flere gange, den ene bevægede sig lidt rundt, idet den hørt fra forskellige steder). (LFR, FDE + 5).

18.3: Husby, Upl.; Ravn 1 rst. (kl. 09:53). (LFR, FDE).

Älvkartebys, Upl.; Havørn 1 2k of. (kl. 10:12). (LFR, FDE).

Gävle, Gstr.; Ravn 2 rst. (kl. 10:22). (LFR, FDE).

Tallås, Gstr., - kl. 11:15 – 11:35; **Fyrremejse** 2 fou. (på ”matning”), Spætmejse 1 fou., Lille Gråsisken 1 fou., Dompap 6 fou. (3 sy.). (LFR, FDE).

Kittan, Rönbacken, Gstr., - kl. 11:47 – 15:05; Gråspætte 1 hørt sy. (hørt 2-3 gange på afstand), Stor Flagspætte 3 fou., Lavskrige 1 fou. (kom tre gange til ”matningen” og samlede udlagt brød, som den hver gang fløj væk med, set på klodshold, ringmærket med sølvring på højre ben, også hørt kalde svagt et par gange, flot obs!), Sortmejse 2 fou. (1 sy.), **Topmejse** 6 fou., **Fyrremejse** 6 fou. (2 sy.), Spætmejse 3 fou., Træløber 1 rst., Dompap 2 hørt. (LFR, FDE + 1).

Östervåla, Upl., - kl. 16:55 – 19:10; Slagugle 1 han hørt tudende (kun et enkelt ”hu” hørt), Spurveugle 2 hørt sy. (begge hørt fint fra kl. 18:00-), Nordlig Halemejse 3 rst., Gulspurv 15 rst. (2 sy.). (LFR, FDE).

19.3: Abborrtjärnen (Råsen), Gunnilbo sn, Vstm., - kl. 10:50 – 12:40; Tretået Spætte 3 fou. (1 han og 2 hun set fou. (og kalde lidt) på klodshold på begge sider af vejen, meget flot obs!), **Lille Flagspætte** 1 han fou. (sammen med de tretåede), Ravn 2 rst., **Fyrremejse** 1 hørt. (LFR, FDE).

L. Kedjen, Vstm., - kl. 12:40 – 13:50; Gråspætte 1 han rst. (set meget flot ved ”matning” ved bebyggelse!), Stor Flagspætte 2 rst., Sortmejse 1 sy., **Topmejse** 1 sy. (kun hørt), Spætmejse 1 hørt, Grønsisken 2 hørt, Dompap 1 hun rst. (LFR, FDE + 1).

Dalelven, Dlr.; Hvinand 55 rst. (kl. 15:30). (LFR, FDE).

Hallarsbo, Vstm.; Havørn 1 imm. of. (kl. 16:02). (LFR, FDE).

Marsveden, Skogs-Tibble, Upl., - kl. 17:40 – 19:40; Slagugle 1 han hørt tudende (hørt fint fra kl. 18:34 et stykke fra den store, forladte lade, en enkelt gang med seriekald), **Spurveugle** 2 hørt (hørt med både sang og kald fra laden kl. 18:01-). (LFR, FDE).

20.3: Fiby Urskog, Upl., - kl. 09:14 – 10:00; Stor Flagspætte 3 hørt, **Fyrremejse** 1 rst., Træløber 1 rst., Grønsisken 2 rst. (LFR, FDE).

Store Kil; Ravn 1 rst. (kl. 10:04). (LFR, FDE).

Marsveden, Skogs-Tibble, Upl., - kl. 10:25 – 11:45; Grønspætte 1 hørt, Grønsisken 1 hørt, Lille Korsnæb 1 hørt of., **Hvidvinget Korsnæb** 2 rst. (set of. med ”Gråsiskenkald”). (LFR, FDE).

Dragmansbo, Altuna, Upl., - kl. 12:56 – 13:15; Stor Flagspætte 1 fou. (på ”matning”), Spætmejse 1 hørt, Dompap 1 hørt, Gulspurv 5 rst. (1 sy.). (LFR, FDE).

Slagårde (Västerås), Vstm., - kl. 14:50 – 18:15; Ravn 3 rst., Skovskade 1 rst., Grønsisken 5 rst., Lille Korsnæb 2 rst. (LFR, FDE).

21.3: Märsta, Upl.; Fjeldvåge 1 rst. (kl. 09:10). (LFR, FDE).

Stockholm, Upl.; Duehøg 1 territoriehævdende (kl. 09:37). (LFR, FDE).

Salem, Rönninge, Srm.; Ravn 1 rst. (kl. 10:15). (LFR, FDE).

Linköbing, Ög.; Sangsvane 30 rst. (på mark kl. 12:18), Ravn 1 rst. (kl. 12:33). (LFR, FDE).

Tåkern, Glänås, Ög., - kl. 13:10 – 14:00; Blisgås 1 of., Canadagås 3 of., Havørn 2 imm. rst. (på/ved isen), Spætmejse 1 fou., Rødhals 1 rst. (LFR, FDE).

Pattedyr

Sverige:

17.3: Tåkern, Glänös, Ög.; Rådyr 9 rst.

Slagårde (Västerås), Vst.; Rådyr 1 rst., Vildkanin 3 rst.

Marsveden, Skogs-Tibble, Upl.; Grævling 1 rst. (løb på vejen bort fra os, set i billygternes skær).

19.3: Enåker, Upl.; Rådyr 2 rst.

Marsveden, Skogs-Tibble, Upl.; Rådyr 1 rst.

20.3: Brunnsbo, Vstm.; Ræv 1 fou.

21.3: Väla våtmark; Rådyr 3 rst., Hare 3 rst.

Litteratur

Fugle i Felten: Af: Killian Mullarney, Lars Svensson, Dan Zetterstrøm i samarbejde med J. Grant

Fågellokaler i Uppland & Stockholms län (StOF & UOF) 1999

Links

Svalan

<http://www.artportalen.se/birds/>

Upplands Ornitologiska Förening

<http://www.uof.nu/fagellokaler/fagellokaler.html>

Tåkern Fältstation

<http://www.takern.se/>

STF Uppsala Vandrarhem Kvarntorget

<http://www.uppsalavandrarhem.se/DynPage.aspx?id=38514&mn1=2291&mn2=5129>

<http://www.booking.com/hotel/se/upsala-vandrarhem-kvarntorget.da.html?aid=313140;label=hotel-18317-se-ivsoFzWIKfL%2A3v2ev%2A5iNwS1311086852;sid=98dd09ff87e2c22fb6a1678acd66613a;dcid=1>

Turrapport: Uppland Marts 2012

[http://www.netfugl.dk/redirect.php?](http://www.netfugl.dk/redirect.php?redirect_type=trip_report&trip_report_version=pdf&redirect_id=296)

[redirect_type=trip_report&trip_report_version=pdf&redirect_id=296](http://www.netfugl.dk/redirect.php?redirect_type=trip_report&trip_report_version=pdf&redirect_id=296)

Foto's fra turen:

<https://picasaweb.google.com/106001947506872506182/UpplandOgMellemsverigeMarts2013#>

SLUT